

УДК 378.091:364-43]:364-3(71)
DOI 10.31494/2412-9208-2022-1-1-337-347

GENERAL APPROACHES AND FEATURES OF EDUCATIONAL POLICY
AND ACCREDITATION STANDARDS IN THE FIELD
OF SOCIAL WORKERS' PROFESSIONAL TRAINING IN CANADA

ЗАГАЛЬНІ ПІДХОДИ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ
ТА АКРЕДИТАЦІЙНИХ СТАНДАРТІВ У СФЕРІ ПРОФЕСІЙНОЇ
ПІДГОТОВКИ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ У КАНАДІ

Anastasiia POPOVA,
Candidate of Pedagogical
Sciences, Senior Lecture

kovaleva.anastasia.45@gmail.com
<https://orcid.org/0000-0001-5176-0059>

Анастасія ПОПОВА,
кандидат педагогічних наук,
старший викладач

*Berdiansk state pedagogical
university*
✉ 4, Schmidta st., Berdiansk,
Zaporizhzhia region, 71100

*Бердянський державний
педагогічний університет*
✉ вул. Шмідта, 4. м. Бердянськ,
Запорізька обл.

*Original manuscript received: June 01, 2022
Revised manuscript accepted: June 14, 2022*

ABSTRACT

The article discusses the general approaches and features of educational policy and accreditation standards in the field of social workers' professional training in Canada. The author carried out a categorical analysis of the concept of "social work" based on study the provisions of the provincial and territorial laws. It is determined that this concept is interpreted almost uniformly in all documents and is defined as a professional activity aimed at providing quality social services based on in-depth social workers' professional training at the bachelor's, master's and research levels at Canadian universities and highly professional social workers. It was found that the basis of quality education in the field of social work is a clear and legislatively regulated educational policy of social workers' professional training; high accreditation standards and requirements for educational programs regulated by the Education Policy and Accreditation Standards of the Canadian Association for Social Work Education and based on the Global Standards of Social Workers' Standards of the International Federation of Social Workers and the International Association of Schools of Social Work. The author characterizes the general content of the document "Educational Policy and Accreditation Standards" and identifies general approaches to the accreditation of educational programs in the field of social work. The organizational and content features of the educational policy and accreditation standards of social workers' professional training in Canada are revealed. The commonalities and differences in the accreditation procedure of Ukrainian and Canadian educational programs are briefly described. Possibilities of application the constructive ideas of the Canadian experience in the Ukrainian educational practice are revealed.

Key words: *social work, social worker, social workers' professional training, educational policy, accreditation standards, Canada.*

Вступ. Трансформація українського суспільства, яка відбулась через повномасштабне вторгнення Росії в Україну потребує оновлення усіх сфер

суспільного життя – нових підходів, ідей, та способів їх організації, які дозволять відбудувати успішну та процвітаючу країну. Соціальна робота є однією з галузей професійної діяльності, спрямована на досягнення суспільного добробуту, а отже потребує особливої уваги в контексті її модернізації та оновлення відповідно до вимог світової спільноти. А це означає, що актуальним сьогодні як ніколи є вивчення кращих практик у сфері професійної діяльності, освіти, досліджень, впровадження професійних та освітніх стандартів, створення реально діючих професійних організацій у сфері соціальної роботи. У цьому аспекті важливим є аналіз досвіду Канади, як країни що має успішні практики організації та реалізації соціальної роботи та професійної підготовки соціальних працівників з урахуванням децентралізованого та мультикультурного підходів. Особливої уваги заслуговує вивчення акредитаційної політики та освітніх стандартів, що є основою якісної освіти у сфері соціальної роботи і гарантією професійної підготовки висококваліфікованих випускників, здатних реалізовувати сучасні підходи до практики і досліджень задля досягнення суспільного добробуту. У контексті зазначеного, вивчення, аналіз та систематизація досвіду Канади у сфері освітньої політики та акредитаційних стандартів дозволить відкрити нові можливості для професійної освіти і розвитку якісної, клієнтоорієнтованої практики в контексті її модернізації та оновлення відповідно до вимог Міжнародної федерації соціальних працівників та Міжнародної асоціації шкіл соціальної роботи, що набуває надзвичайно важливого значення у прагненні України слідувати стандартам розвинених країн світу, якісному оновленні усіх систем задля розбудови сильної, незалежної, ефективної і процвітаючої держави.

Як показало наше вивчення, система соціальної роботи та професійної підготовки соціальних працівників досліджується у працях Дж. Фолі (J. Foley), Дж. Шмід (J. E. Schmid), Б. Кірвін (B. Kirwin), Г. Дровер (G. Drover), А. Вестхуес (A. Westhues), Дж. Лафранс (J. Lafrance), Г. Шмідт (G. Schmidt). Міжнародні стандарти професійної підготовки соціальних працівників та їх роль у цьому процесі схарактеризовано у наукових розвідках В. С'юпола (V. Sewraul), В. Іоакімідіса (V. Ioakimidis), Р. Гарбера (R. Garber), А. Барретти-Герман (A. Barretta-Herman). Освітня політика та стандарти акредитації професійної підготовки соціальних працівників у Канаді є предметом досліджень Н. Дж. Муле (N. J. Mulé), М. Хана (M. Khan), Ч. Маккензі (C. McKenzie).

Водночас, незважаючи на результати цих та інших міждисциплінарних наукових пошуків, дослідження освітньої політики та акредитаційних стандартів не було предметом системного вивчення. Водночас вивчення досвіду цієї країни становить значний науковий інтерес і є важливим джерелом осмислення й творчого використання його конструктивних ідей у вітчизняній освітній теорії і практиці.

Спираючись на доцільність вивчення та систематизації зарубіжного досвіду у контексті професійної підготовки соціальних працівників нами визначена мета статті – визначити особливості освітньої політики та акредитаційних стандартів у сфері соціальної освіти

та виявити можливості творчого використання конструктивних ідей досвіду Канади в українській освітній практиці.

Методи та методики дослідження. Для досягнення мети використано комплекс таких методів: *загальнонаукові* (аналіз, синтез, систематизація, узагальнення – використовувалися для вивчення праць зарубіжних і вітчизняних науковців, інформації з офіційного сайту Канадської асоціації освіти з питань соціальної роботи); *конкретно-наукові*: (структурно-функціональний аналіз – для з'ясування структурних, змістових і процесуальних особливостей освітньої політики та акредитаційних стандартів у сфері професійної підготовки соціальних працівників).

Результати та дискусії. Соціальна робота як галузь професійної діяльності у Канаді відноситься до сфери регульованих професій за допомогою державних і громадських інститутів (національні та провінційні регулюючі органи (коледжи), професійні організації) та засобів юридичного впливу (законодавчі та нормативно-правові документи), метою яких є встановлення, підтримка та дотримання стандартів, практики й етики. Кожна з провінцій та територій Канади має свій унікальний досвід організації соціальної роботи, який ґрунтується на цінностях, які закладені у Конституції Канади (Constitution Act of Canada), Кодексі етики [2] та Стандартах етичної практики [4] Канадської асоціації соціальних працівників (Canadian Association of Social Workers (CASE), провінційних та територіальних законах й нормативно-правових документах, автентичній історії та практиках роботи з різними соціальними групами.

Категоріальний аналіз змісту понять «соціальна робота» у Законі про соціальних працівників Британської Колумбії [7], Законі про соціальну роботу та соціальне обслуговування в Онтаріо [6], Законі про повагу до практики соціальної роботи у Ньюфаундленді і Лабрадорі [1], Законі про медичні професії в Альберті [8] дав можливість з'ясувати, що це поняття трактується як професійна діяльність, спрямована на оцінку, усунення та запобігання соціальних проблем, покращення соціального, психосоціального функціонування та добробуту окремих осіб, сімей, груп і громад шляхом надання прямих консультаційних та терапевтичних послуг; розробку та організацію програм обслуговування людей, включаючи ті, що реалізуються спільно з іншими професіями; сприяння розвитку та вдосконаленню соціальної політики; проведення досліджень у сфері соціальної роботи. Це визначення охоплює різноманітний спектр заходів із соціальної роботи, включаючи безпосередню роботу з окремими особами, сім'ями, розвиток громади, адвокацію, зміцнення здоров'я, розробку політики, адміністративну практику та дослідження з урахуванням історичного, культурного та мультикультурного контекстів, що у свою чергу зумовлює успішність практики у сфері соціальної роботи у розрізі системної всеохопленості суспільних проблем на всіх рівнях практичної діяльності – від практики до аналізу політик та досліджень у цій галузі. Однак з іншої сторони, передбачає необхідність впровадження високих стандартів практичної діяльності, умовою наявності яких є якісна професійна підготовка соціальних працівників, яка здійснюється в університетах Канади та високопрофесійні соціальні працівники.

Університети пропонують навчання за трьома освітніми ступенями: бакалавр соціальної роботи/соціальних послуг (BSW або BSS), магістр соціальної роботи/соціальних послуг (MSW або MSS) та доктор філософії. В даний час у Канаді функціонує більш ніж 100 університетських програм, які готують бакалаврів BSW (43), магістрів MSW (42) та докторів філософії у галузі соціальної роботи (20), також є більше 20 споріднених із цією спеціальністю освітніх програм у сфері дитячої та підліткової психотерапії, геронтології, ментального здоров'я та соціальної політики. Однак, навчання в університеті не є гарантією працевлаштування, оскільки, професійна кваліфікація соціальних працівників у більшості провінцій та територій Канади має бути підтверджена професійною ліцензією від регулюючих організацій та професійних асоціацій у галузі соціальної роботи, яка включає диплом акредитованої освітньої програми, іспити та процедуру реєстрації, однак вимоги залежать від провінцій та територій [11]. Такий підхід свідчить про високий ступінь поваги до користувачів послуг, які надають соціальні працівники та високі стандарти професії, задекларовані у Кодексі етики [2] та Стандартах етичної практики [4] Канадської асоціації соціальних працівників (Canadian Association of Social Workers (CASE)). Зокрема, у цих документах наголошується на праві кожного клієнта на компетентні соціальні послуги, на високий професіоналізм кваліфікації фахівця із соціальної роботи. Реалізація цих прав, на нашу думку, можлива шляхом системної та якісної професійної підготовки фахівців в університетах.

Системний аналіз законодавчих та нормативно-правових документів провінцій та територій Канади, наукових статей в контексті цієї проблематики, показав, що основою якісної професійної підготовки соціальних працівників у Канаді є чітка та законодавча врегульована освітня політика на загально канадському рівні щодо професійної підготовки соціальних працівників; високі акредитаційні стандарти та вимоги до освітніх програм, що ґрунтуються на положеннях Глобальних стандартів професійної підготовки соціальних працівників [5].

Освітня політика та акредитаційні стандарти професійної підготовки соціальних працівників є сферою відповідальності Канадської асоціації освіти з питань соціальної роботи (*Canadian Association for Social Work Education* (CASWE)), утвореної шляхом реорганізації Національного комітету шкіл соціальної роботи Канади (National Committee of Schools of Social Work in Canada), створеного в 1945 році. До 1973 року Національний комітет підпорядковувався Американській раді з питань освіти соціальної роботи (American Council of Social Work Education (CSWE)), яка була уповноважена акредитувати освітні програми із соціальної роботи в Канаді. Однак, визнаючи унікальний канадський контекст, з 1973 року Національний комітет взяв на себе відповідальність за акредитацію канадських освітніх програм [10].

Сучасна Канадська асоціація освіти з соціальної роботи (*Canadian Association for Social Work Education* (CASWE)) – це добровільна національна асоціація, що об'єднує університетські факультети, школи, відділи, кафедри, які пропонують професійні освітні програми підготовки соціальних

працівників у Канаді, а також представників професорсько-викладацького складу, студентства, фахівців-практиків, випускників програм. Основним завданням Асоціації є підтримка та просування передового досвіду в освіті та практиці соціальної роботи, реалізація якого здійснюється шляхом акредитації бакалаврських та магістерських освітніх програм із соціальної роботи, проведення передових досліджень, видання професійного журналу та організації щорічної конференції для обміну кращими практиками у цій галузі [9].

Якість освітніх програм із соціальної роботи визначається шляхом відповідності їх змісту до вимог Освітньої політики та акредитаційних стандартів професійної підготовки соціальних працівників [3] Канадської асоціації освіти з питань соціальної роботи (Canadian Association for Social Work Education (CASWE) на основі акредитаційної процедури (акредитації).

Відповідно до положень «Освітньої політики та акредитаційних стандартів професійної підготовки соціальних працівників» [3], акредитація – це процес експертної оцінки, який здійснюється уповноваженими членами Комісії з акредитації (Commission on Accreditation, COA) у складі 15 осіб, які призначаються Радою директорів Канадської асоціації освіти з питань соціальної роботи з числа викладачів соціальної роботи, студентів та практиків або інших осіб, які в силу своїх інтересів та досвіду можуть допомогти у підтримці якості освіти у сфері соціальної роботи. Комісія з акредитації (Commission on Accreditation, COA) має повноваження надавати попередню акредитацію, умовний статус акредитації, відмовляти в акредитації або анулювати акредитацію програм бакалавра (BSW) і магістра (MSW) із соціальної роботи на основі невідповідності положенням та процедурам «Освітньої політики та акредитаційних стандартів».

Акредитація виконує три основні функції: оцінювальна спрямована на сприяння постійному вдосконаленню освітніх програм; адвокаційна передбачає підтримку академічних підрозділів у наданні якісної освіти у сфері соціальної роботи; стандартизаційна гарантує високу якість професійної підготовки, що ґрунтується на етиці та стандартах практичної діяльності фаху й обумовлює здатність випускників надавати якісні соціальні послуги.

У документі «Освітня політика та акредитаційні стандарти професійної підготовки соціальних працівників» [3] зазначено, що з метою постійного вдосконалення та покращення якості професійної підготовки соціальних працівників, освітні програми мають бути оцінені за чотирма критеріями: мета та структура, ресурси, навчальна програма: структура та зміст, оцінка програми, й відповідати основним процедурним положенням, прописаним відповідно до кожного критерію.

Так, зокрема критерій «*Мета та структура*» передбачає, що якісна освітня програма побудована на засадах унікальності, яка має відображатись у місії та цілях. Структура навчання повинна передбачати чіткі, прозорі та інклюзивні політики та процедури щодо вступу, навчання, освітньої практики, перезарахування кредитів на національному та міжнародному рівнях, які відповідають законодавству у галузі прав людини,

Декларації ООН про права корінних народів, та іншим загальнонаціональним та провінційним законодавчим документам, що регулюють цю галузь. Важливим аспектом оцінки є ступінь включення різних аспектів культурних та мовних характеристик громад провінцій чи територій у юрисдикції яких реалізується освітня програма, а також політики та процедури набору, прийому та збереження контингенту студентів з числа з корінних народів та студентів із вразливих соціальних груп.

У критерії «Ресурси» зазначено, що освіта у сфері соціальної роботи постійно розвивається, тому єдина освітня модель відсутня. Однак, університети, факультети, школи, відділи, кафедри, які пропонують професійні освітні програми з підготовки соціальних працівників повинні мати достатнє матеріально-технічне забезпечення, особливо приділяється увага можливостям організації та фінансування польових досліджень та виробничої практики студентів для досягнення освітньої мети програми, у контексті придатності до надання якісних соціальних послуг майбутніми соціальними працівниками. Важливим аспектом оцінки в рамках процедури акредитації є достатня кількість кваліфікованих штатних працівників, постійних викладачів, асистентів викладачів та керівників, інструкторів та супервізорів для виробничої практики, їх професійна кваліфікація, а також особливості розподілу повноважень між ними, щоб планувати, адмініструвати та виконувати програми на якісному рівні.

Критерій «Навчальна програма: структура та зміст» передбачає опис загального змісту та структури професійної підготовки соціальних працівників на бакалаврському та магістерському рівнях, який обов'язково має відповідати місії та цілям академічного підрозділу, який претендує на акредитацію програми та положенням документу «Освітня політика та акредитаційні стандарти» Канадської асоціації освіти з питань соціальної роботи (Canadian Association for Social Work Education (CASWE)). Зміст навчальної програми чітко розрізняє навчання на рівнях бакалавра та магістра.

Відповідно до вимог, освітня програма на рівні бакалавра (BSW) повинна передбачати підготовку студентів до узагальненої професійної практики у сфері соціальної роботи, її зміст повинен забезпечувати баланс загальної (не менше 40%) та професійної освіти (не менше 50%), включаючи не менше 700 годин виробничої практики. Особливістю є те, що частина загальної освіти (40%) може бути Perezархована на основі навчання у іншому закладі освіти, оскільки вона є однаковою та стандартизованою для усіх освітніх програм. Цікавим досвідом є також практика Perezарховування практичного досвіду у сфері соціальної роботи за виробничу практику у розмірі половини необхідних годин, що є стимулом продовжувати освіту та підвищувати свій професійний рівень. Важливим компонентом бакалаврських програм є інтегративні семінари обсягом 10% від виробничої практики. Їх метою є надати студентам можливість інтегрувати навчання з практичним досвідом роботи в межах аудиторних курсів. Спосіб проведення інтегративних семінарів визначається кожним навчальним підрозділом, який здійснює професійну підготовку соціальних працівників, зокрема такі

семінари можуть бути запропоновані як додаткові години практики, або як окремих кредитний курс. Який би спосіб викладання не використовувався, інтегративні семінари не можуть становити більше 10% годин від запланованої виробничої практики.

Освітня програма на рівні магістра (MSW) має бути спрямована на підготовку студентів до передової професійної діяльності у сфері соціальної роботи. Відповідно до вимог, магістерські освітні програми повинні включати 6 односеместрових спеціалізованих та поглиблених дисциплін, виробничу практику тривалістю щонайменше 450 годин або магістерський науковий проєкт з метою забезпечення можливості для інтеграції та демонстрації навичок у сфері практики соціальної роботи, аналізі політики та проведенні досліджень. Магістерські освітні програми мають бути розроблені з урахуванням можливості для поглибленого вивчення окремих спеціалізацій дотичних до сфери практики соціальної роботи у конкретній провінції/території Канади. Такий підхід реалізується шляхом проведення практичних занять на базі установ, що надають соціальні послуги і спрямований на розвиток, удосконалення знань та навичок в межах основних цілей навчання.

Відповідно до «Освітньої політики та акредитаційних стандартів» кожна освітня програма на бакалаврському та магістерському рівнях повинна сприяти розвитку цінностей, знань, якостей та навичок, необхідних для досягнення тринадцяти основних цілей навчання, зокрема: професійна ідентичність; взаємодія з окремими особами, сім'ями, групами та громадами через професійну практику; розвиток професійної практики; колоніалізм і соціальна робота; корінні народи та громади; франкомовні народи та громади; соціальна справедливість; антирасизм; екологічна практика; цінності та етика у професійній практиці; дослідження; аналіз та розробка політики; зміна організаційної та суспільної систем. Кожна з цілей навчання передбачає перелік показників, для її досягнення, які мають бути інтегровані до змісту кожної освітньої програми [3].

Усі ці змістові та структурні компоненти освітніх програм на бакалаврському та магістерському рівнях є предметом четвертого *критерію «Оцінка»*. У межах якого кожен навчальний підрозділ, який здійснює професійну підготовку соціальних працівників повинен розробити методику регулярного підсумкового та проміжного моніторингу та контролю, щоб переконатися, що освітні програми є якісними, актуальними та відповідають мінливим потребам та новим знанням. Оцінка має передбачати: систематичний перегляд *мети та структури* освітньої програми у контексті її релевантності реальному процесу навчання; аналіз *ресурсів*, за допомогою яких здійснюється організація освітнього процесу; перегляд *навчальної програми* на предмет її ефективності та практико-орієнтованості шляхом зворотного зв'язку із установами-партнерами та аналізу впливу їх рекомендацій на удосконалення програми.

Отже, акредитація освітніх програм у сфері соціальної роботи є одночасно «процесом» і «показником». «Процес» передбачає інтегровану систему безперервної оцінки й вдосконалення для відповідності

встановленим стандартам акредитації, метою яких є сприяння у підготовці висококваліфікованих соціальних працівників задля досягнення добробуту у суспільстві, соціальної рівності та справедливості. «Показник» відображений в оцінці акредитації й гарантує, що освітня програма прийняла та виконує свої зобов'язання щодо якості освіти і гарантує підготовку фахівців, здатних організувати безпосередню практичну діяльність з окремими особами, сім'ями, сприяти розвитку громади, зміцнювати здоров'я, розробляти політики, вибудовувати адміністративну практику та проводити дослідження.

Результати проведеного дослідження дали можливість визначити особливості освітньої політики та акредитаційних стандартів професійної підготовки соціальних працівників у Канаді, які виокремили у дві групи – організаційні, змістові. До організаційних відносимо: чітку та законодавчо врегульовану освітню політику щодо професійної підготовки соціальних працівників; наявність профілюючого органу, який відповідає за акредитацію виключно освітніх програм за спеціальністю соціальна робота; розроблені освітні стандарти та акредитаційну політику зі спеціальності; секторальну єдність соціальної роботи: практика, освіта. Серед змістових виокремлюємо: наявність чітко визначених 13 цілей навчання в рамках професійної підготовки соціальних працівників в університетах; інтегративність теоретичного і практичного компонентів; включення різних аспектів культурних та мовних характеристик громад провінцій чи територій у зміст освітніх програм.

Дискусійним є питання стосовно того, що на перший погляд Україна, має схожу процедуру акредитації, і так само як і Канада, метою акредитації вбачає забезпечення якості програм вищої освіти, сприяння їхній модернізації, вдосконаленню, а також загальному підвищенню довіри до вищої освіти в Україні [12]. Суголосним з досвідом Канади є і те, що програми мають бути унікальними, з чіткими, прозорими та інклюзивними процедурами, а акредитацію здійснюють виключно особи дотичні до соціальної роботи. Однак, в Україні немає системної освітньої політики в контексті професійної підготовки соціальних працівників, що є результатом відсутності профільних регулюючих організацій у цій сфері, відсутності зв'язку між практиками, академічною спільнотою. Суттєвою і принциповою відмінністю є і те, що у Канаді за акредитацію освітніх програм відповідає професійна освітня організація у сфері соціальної роботи, й освітня політика та акредитаційні стандарти прописані саме під цю спеціальність з урахуванням її специфіки, 13 сформульованих цілей навчання та необхідних вимог, що диктує сфера практики. В Україні ж, за акредитацію всіх освітніх програм відповідає Національне агентство із забезпечення якості освіти (НАЗЯВО), а процедура акредитації є стандартизованою під усі спеціальності, що нівелює унікальність та особливість кожної й унеможливує об'єктивну оцінку. Також, проблемою для української практики й відповідно професійної підготовки є відсутність стандартів практичної діяльності у сфері соціальної роботи, що тільки посилює розрив між теоретичною підготовкою в університетах та практичною діяльністю у закладах соціального обслуговування.

Аналіз канадського досвіду спонукає до обговорення ідей щодо розробки та запровадження стандартів практики у сфері професійної діяльності; освітньої політики та акредитаційних стандартів саме для спеціальності «соціальна робота»; створення в Україні професійних організацій з питань соціальної роботи – фахових та освітніх.

Висновки. Отже, у Канаді існують три сектори соціальної роботи: практична діяльність, освіта у сфері соціальної роботи, та регулювання соціальної роботи національними та провінційними регулюючими органами (коледжами), професійними організаціями. Особливість у тому, що регулювання практики соціальної роботи перебуває у юрисдикції провінцій та територій Канади враховуючи унікальний контекст цієї країни ґрунтуючись на міжнародних та національних цінностях та стандартах практики, які декларують Міжнародна федерація соціальних працівників, Міжнародна асоціація шкіл соціальної роботи, Канадська рада регуляторів соціальної роботи (Canadian Council of Social Work Regulators, CCSWR), Канадська асоціація соціальних працівників. Однак, професійна підготовка соціальних працівників регулюється централізовано Канадською асоціацією освіти з питань соціальної роботи (Canadian Association for Social Work Education (CASWE), яка визнає та поважає той факт, що професійна підготовка соціальних працівників здійснюється як у сучасних провінціях, так і на території корінних народів, що породжує її різноманітність і заохочується у змісті освітніх програм, але правила, стандарти та процедура акредитації є для всіх однаковими. Оскільки стандартизація основних вимог до професійної підготовки соціальних працівників є запорукою її якості та визнання високої кваліфікації студентів та випускників на міжнародному та національному рівнях, що сприяє їх мобільності. Канадська освітня практика має свої організаційні та змістові особливості, творча інтерпретація та впровадження яких зможе конструктивно зміцнити сферу практики та освіти у галузі соціальної роботи в Україні. Дане дослідження не висвітлює усіх аспектів цієї проблеми. Перспективи подальших досліджень вбачаємо у детальному аналізі освітніх програм на бакалаврському й магістерському рівнях задля виокремлення змістових особливостей професійної підготовки майбутніх соціальних працівників.

Література

1. An Act Respecting the Practice of the Social Work [Electronic resource] : official document of Newfoundland and Labrador College of Social Workers. 2010. Regime of access: <http://www.assembly.nl.ca/Legislation/sr/statutes/s17-2.htm> (date of access: 28.05.2022). Title from the screen.

2. Code of Ethics [Electronic resource] : official document of Canadian Association of Social Worker. 2021. Regime of access: https://www.bcasw.org/wp-content/uploads/2011/09/CASW_Code-of-Ethics_e.pdf. (date of access: 15.05.2022). Title from the screen.

3. Educational Policies and Accreditation Standards for Canadian Social Work Education. [Electronic resource] : official document of Canadian Association for Social Work Education. 2021. 23 p. Regime of access: <https://caswe-acfts.ca/wp-content/uploads/2021/08/EPAS-2021.pdf> (date of access: 01.09.2021). Title from the screen

4. Guidelines for Ethical Practice [Electronic resource]: official document of Canadian Association of Social Workers (CASW). 2005. Режим доступу: https://www.casw-acts.ca/files/attachements/casw_guidelines_for_ethical_practice_e.pdf (date of access: 30.05.2022). Title from the screen.

5. Loakimidis V., Sookraj D. Global standards for social work education and training. *International Social Work*. 2021. 64 (2). Regime of access: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0020872821989799> (date of access: 28.05.2022). Title from the screen.

6. Social Work and Social Service Work Act [Electronic resource] : official document of Government of Ontario. 1998. 31 p. Regime of access: <https://www.ontario.ca/laws/statute/98s31> (date of access: 29.09.1). Title from the screen

7. Social Workers Act [Electronic resource] : official document of Government of British Columbia. 2010. Regime of access: https://www.bclaws.gov.bc.ca/civix/document/id/complete/statreg/08031_01 . (date of access: 25.05. 2022). Title from the screen.

8. The Health Professions Act (HPA) [Electronic resource] : official document of Government of Alberta. 2003 Regime of access: <https://www.qp.alberta.ca/documents/Acts/H07.pdf>. (date of access: 23.05.2022). Title from the screen.

9. Vision, mission, principles and activities [Electronic resource] : official website / Canadian Association for Social Work Education. 2021. Regime of access: <https://caswe-acfts.ca/about-us/mission/> (дата звернення: 01.09.2021). Title from the screen

10. Westhues A. Social work education in Canada: Inching toward the progressive. *Portularia*. 2005. 1. P. 131–147.

11. Westhues A., Lafrance J., Schmidt G. A SWOT analysis of social work education in Canada. *Social work education*. 2005. 20 (1). P. 35–56.

12. Положення про акредитацію [Електронний ресурс]: затверджене Міністерством освіти і науки України від 11.07.2017 № 977. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text>. (date of access: 26.05.2022). Назва з екрану.

References

1. Newfoundland and Labrador College of Social Workers. (2010). An Act Respecting the Practice of the Social Work. URL: <http://www.assembly.nl.ca/Legislation/sr/statutes/s17-2.htm> [in English]

2. Canadian Association of Social Worker. (2021). *Code of Ethics*. URL: https://www.bcasw.org/wp-content/uploads/2011/09/CASW_Code-of-Ethics_e.pdf [in English]

3. Canadian Association for Social Work Education. (2021). *Educational Policies and Accreditation Standards for Canadian Social Work Education*. URL: <https://caswe-acfts.ca/wp-content/uploads/2021/08/EPAS-2021.pdf> [in English]

4. Canadian Association of Social Workers (CASW). (2005). *Guidelines for Ethical Practice* URL: https://www.casw-acts.ca/files/attachements/casw_guidelines_for_ethical_practice_e.pdf [in English]

5. Loakimidis, V., & Sookraj, D. (2021). *Global standards for social work education and training*. *International Social Work*, 64 (2). URL: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/0020872821989799> [in English]

6. Government of Ontario. (1998). *Social Work and Social Service Work Act*. URL: <https://www.ontario.ca/laws/statute/98s31> [in English]

7. Government of British Columbia. (2010). *Social Workers Act*. URL: https://www.bclaws.gov.bc.ca/civix/document/id/complete/statreg/08031_01 [in English]
8. Government of Alberta. (2003). *The Health Professions Act (HPA)*. URL: <https://www.op.alberta.ca/documents/Acts/H07.pdf> [in English]
9. Canadian Association for Social Work Education. (2021). *Vision, mission, principles and activities*. <https://caswe-acfts.ca/about-us/mission/> [in English]
10. Westhues, A. (2001). Social work education in Canada: Inching toward the progressive. *Portularia*, (1), 131–147 [in English]
11. Westhues, A., Lafrance, J., & Schmidt, G. (2005). A SWOT analysis of social work education in Canada. *Social work education*, 20(1), 35 – 56. [in English]
12. National Agency for Quality Assurance in Higher Education of Ukraine. (2017). *Accreditation Regulations*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0880-19#Text> [in Ukrainian]

АНОТАЦІЯ

У статті розглянуто загальні підходи та особливості до освітньої політики та акредитаційних стандартів у сфері професійної підготовки соціальних працівників у Канаді. Автором здійснено категоріальний аналіз поняття «соціальна робота» на основі аналізу положень законів окремих провінцій та територій. Визначено, що цей термін трактується у всіх документах майже однаково і визначається як професійна діяльність, метою якої є надання якісних соціальних послуг, основою яких є ґрунтовна професійна підготовка соціальних працівників, яка здійснюється в університетах Канади на бакалаврському, магістерському та дослідницькому рівнях та високопрофесійні соціальні працівники. Виявлено, що основою якісної та ґрунтовної освіти у сфері соціальної роботи є чітка та законодавча врегульована освітня політика на загальноканадському рівні щодо професійної підготовки соціальних працівників; високі акредитаційні стандарти та вимоги до освітніх програм, що регулюються відповідно до документу «Освітня політика та акредитаційні стандарти» Канадської асоціації освіти з питань соціальної роботи і ґрунтуються на положеннях Глобальних стандартів професійної підготовки соціальних працівників Міжнародної федерації соціальних працівників та Міжнародної асоціації шкіл соціальної роботи. Автором схарактеризовано загальний зміст документу «Освітня політика та акредитаційні стандарти» та визначено загальні підходи до проведення акредитації освітніх програм у сфері соціальної роботи. Виявлено організаційні та змістові особливості освітньої політики та акредитаційних стандартів професійної підготовки соціальних працівників у Канаді. Коротко схарактеризовано спільності та відмінності у процедурі акредитації освітніх програм України та Канади. Виявлено можливості застосування конструктивних ідей канадського досвіду в українській освітній практиці.

Ключові слова: соціальна робота, соціальний працівник, професійна підготовка соціальних працівників, освітня політика, акредитаційні стандарти, Канада.